

17. (I) Hem bir doğaya dönüş öyküsü hem de bir doğal aşk övgüsü kabul edilen *Paul ve Virginie*, Hint Okyanusu'ndaki Mauritius Adası'nda geçer. (II) Roman, başlarına gelen felaketler yüzünden adaya sığınan iki kadının çocukları arasındaki tutkulu aşkı anlatır. (III) Türkçeye 1870 yılında çevrilmesinin hemen ardından *Paul ve Virginie*, Tanzimat romanlarındaki genç kızların baş ucu kitabı olur. (IV) *Şipsevdî*'deki alafranga hayranı Lebibe, *Sergüzeşt*'teki Dilber okurlarıdır bu romanın. (V) *Sevda Peşinde*'de sevmediği adamla evlendirilen, kendi yaşamını Virginie'ninkine benzetip iç geçiren Aynınur Hanım da okumuştur o içli anlatıyı. (VI) Doğallık üzerine kurulu bu roman, Tanzimat edebiyatı karakterleri için kendini gerçekleştirmenin başkası olma arzusuyla ilişkisini gösteren bir anlatıya dönüşür.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. (I) Romalıların harita yapım etkinlikleri, günümüze kalan belgelerden anlaşıldığına göre siyasi amaçlarda ve inşaat mühendisliği uygulamalarında yoğunlaşıyordu. (II) Roma İmparatorluğu'nda bir merkezde toplanan harita yapım çalışmalarının varlığından bahsedememek de haritaların çeşitli nedenlerle kullanılmış olduğunu gösteren pek çok kanıt vardır. (III) İster denizde ister karada kullanılmak için hazırlanmış olsunlar, haritalara dönemin yazılı seyahat rehberlerinde rastlamak mümkündür. (IV) Aynı zamanda Romalılarda miladi ikinci yüzyılda zirveye ulaşan bir dörtgen arazi parselleme yöntemi olduğuna dair çok fazla kanıt bulunmaktadır. (V) Ancak günümüze ulaşan tabletlerden ve el yazmalarından bu haritaların neye benzeyebileceğine ilişkin bir fikir edinilebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Roma döneminde bu sistemle yapılmış hiçbir harita örneği günümüze ulaşmamıştır." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Bir dergi geleneksel olarak her yılın sonunda yılın insanını seçer ve onun dev resmini kapağına taşır. 2006 yılı kapağında ise kocaman bir bilgisayar ekranının üzerinde ayna görenler çok şaşırdı. Aslında bu yaratıcı kapak son derece anlamlıydı. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnsanların yerini bilgisayar ve makinelerin aldığı vurgulamaya çalışıyordu
B) Artık yılın insanını seçme geleneğinin dijital ortamda yapılacağını ilan ediyordu
C) Dergi, gelecekte sanal dünyadaki insanları kapağa taşıyacağını ima ediyordu
D) Giderek mikro boyutlara indirgenen teknoloji, ironik bir biçimde eleştiriliyordu
E) Bakanların kendilerini görmelerini sağlayan bu kapak, yılın insanı sizsiniz diyordu

20. Ahmet Hamdi Tanpınar, "Bursa'da Zaman" adını, hem bir şiirine hem *Beş Şehir* adlı kitabındaki bir denemesine vermiştir. Aynı ayrı da okunabilecek bu iki metin, birlikte ele alınmaya da elverişlidir. Tanpınar, şiirinde "Orhan zamanından kalma bir duvar" dizesiyle kentin tarihine ilişkin bir gönderme yaparken denemesinde Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda Orhan Bey'in oynadığı önemli role işaret eder. Yine şiirinde dile getirdiği cami ve çeşmelerin tarihini denemesinde anlatır. Tanpınar "Serin hülyasıyla çeşmelerinin / Başındayım sanki bir mucizenin / Su sesi ve kanat şıkırtısından" dizeleriyle de hiçbir denemeden alamayacağımız zengin bir şiirsel tat almamızı da ister gibidir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Deneme, şiirin oluşturduğu duygusal atmosferi tarihsel verilerle tamamladığından iki metnin birlikte okunması gerekir.
B) Yazar, önem verdiği bir konuyu şiir ve deneme türlerinde ayrı ayrı ele alarak farklı türler okumaktan hoşlananlara sunar.
C) Deneme ile şiirin, farklarının yanı sıra birbiri arasındaki ilişki de anlamlı bir inceleme konusu olarak ortaya çıkar.
D) Deneme, şiirdeki imgeleri yorumlayabilme ve yazarın deneyimleriyle ilişkilerini anlamlandırabilme imkânı verir.
E) Şiirden alınan hazın yoğunluğu şiirdeki yerler ve isimlerin tarihi ile bunların tüm çağrışımları bilindiği zaman artar.

21. Film, sevdiklerini geride bırakarak yaşadığı şehri terk etmek zorunda kalan bir karaktere odaklanıyor. Bir çeşit kimsesizlik, yabancı, en soğuk söylenişle göçmenlik hâli oluşturan bir terk ediş bu. Yaşadığı duyguların derinliğini anlamamız için karakter durup durup bazı anları kafasında canlandırıyor, aynı sahneler tekrar tekrar gözünün önüne geliyor, terk ettiklerinin özlemini duyuyor. Küçük yaşta ayrıldığı İstanbul, dedesi, baharatlar, kokular ve tatlardan oluşan bir hayal dünyası kuran karakterin filmin sonunda söylediği gibi, bir yerden ayrılmadan önce dönüp bakan kişi gittiği yere bir türlü gerçek anlamda tutunamıyor.

Bu parçada söz edilen filmin karakteriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gittiği yeri anılarının etkisiyle döndürdüğü
B) Farklı kültürleri benimsemeye direndiği
C) Belleğine kazınan anıları unutmaktan korktuğu
D) Geçmişle olan bağlarını koparmakta zorlandığı
E) Geçmiş ve şimdi arasında karşılaştırma yaptığı

22. İnsanlar, sadece fiziksel yaşamlarını sürdürebilmek için doğaya bağlı değildir. Onların modern dünyanın yapay ve geçici ilişkilerinden sıyrılıp yuvaya giden yolu başka bir deyişle kendi zihinlerinin kısıtlanmış dünyasından çıkış yolunu bulabilmesi için de doğaya ihtiyaçları vardır. Modern insan; düşünme, hatırlama ve beklemeden ibaret olan bir labirente kayboldu. Kayaların, bitkilerin ve hayvanların hâlâ bildikleri bir şeyi unuttu: dingin olmayı, kendi olmayı, yaşamın bulunduğu yerde, şimdi ve burada olmayı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşüncayı destekler niteliktedir?

- A) Mutluluk, modern dünyanın yapay şartlarına değil zihnin olumlu koşullanmasına bağlıdır.
B) Gerçeklik, modern yaşamın endişeli rüyasından uyanıp şimdinin sade ve berrak dünyasına geçiştir.
C) Modernleşme, sadece doğa hayatını değil insanın zihin ve beden sağlığını da sekteye uğratmıştır.
D) Doğa, insanın bencillikten sıyrılıp bir bütünün parçası olduğunu kavramasını sağlayacak tek yol göstericidir.
E) İnsan, modernleşme adını verdiği kavramsal hapisaneyi kendini doğadan kopararak sınırlandırmıştır.

23. Gazeteci:

(I) ----?

Yazar:

Neredeyse bütün zamanımı gözlem yaparak geçiriyorum; doğaya, insanlara ve nesnelere odaklanıyorum. Ayrıca sürekli ve değişik tarzda kurmaca eser okuyor, edebiyat dergilerini ve sanal dünya iletişimini takip ediyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

Kısalık ve anın içinde olmak, benim açımdan bilinçli bir tercih. Roman bir çınar ağacıysa ve öykü o ağaçtan uzanan yapraklı bir dal ise benim her öyküm tek bir yaprak biçiminde. Savrulan, esneyen ve çınarın nasıl olabileceğini hayal ettiren, meraklı okura hitap eden bir yaprak. Her okura göre değişip dönüşebilen...

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Eserlerinizi kurgularken nasıl bir yol izliyorsunuz
(II) Öykülerinizi neden alışılmadık bir hacimde yazıyorsunuz
B) (I) Eserlerinizi oluşturan yapı taşları nelerdir
(II) Hitap ettiğiniz okur kitlesinin tercihlerini ne kadar gözetiyorsunuz
C) (I) Çağdaşlarınızın eserlerinin izleri, öykünüze ne oranda yansıyor
(II) Öykü karakterlerinden bir roman yazma fikrine yaklaşımınız nedir
D) (I) Gerçek ve kurmaca arasındaki ince çizgiyi nasıl dengeliyorsunuz
(II) Öykünün kısaltılmış bir roman olduğu fikri hakkındaki görüşleriniz nelerdir
E) (I) Eserlerinize gerçek dünyayı ne ölçüde taşıyorsunuz
(II) Roman ve öykü arasındaki fark eserlerinize nasıl yansıyor

24. Geçen gün Fakir Baykurt'la bir yerde oturuyorduk. Biri geldi yanımıza, ikimize de övgü dolu sözler söyledi. Sonra Baykurt'a şöyle bir soru sordu: "*İnce Memed*"in üçüncü cildini de yazacak mısınız?" Önüme bakıp sustum; ne güldüm ne de bir şey söyledim. Baykurt olgun bir kişi, duruşunu bozmadan şöyle cevap verdi: "Konuştum Yaşar'la, galiba yazacaktım." Biz, bir edebî kuşak olarak bir bütün oluşturduğumuz için oluyor bu. Onun yazdığı benim, benim yazdığım onun olsa ne çıkar!

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Günümüz okurları okudukları kitapların yazarlarını nasıl değerlendiriyor?
- B) Aynı dönemde yaşayan yazarlar, neden aynı düşünce etrafında birleşiyor?
- C) Çok okunan bir yazarla karıştırılmak sanatçı üzerinde nasıl bir etki bırakır?
- D) Romanlardaki kurgusal benzerlikler, okurun yazarlara bakış açısını nasıl etkiler?
- E) Bir yazar için aynı edebiyat anlayışına dâhil olmak ne gibi durumlar doğuruyor?

25. Masanın üzerindeki bir fincan kahveyi almaktan daha kolay ne olabilir ki? Ancak hiç de öyle değil! Öncelikle fincana dikkatimizi yöneltmek için onu çevresindeki diğer nesnelerden ayırmalıyız. Bunun için fincanın görüntüsü ilk olarak görme keskinliğinin en yüksek olduğu göz çukurumuza düşer. Beynimiz, aradaki mesafenin uygunluğunu belirledikten sonra fincanı çeşitli yönleriyle incelemek için kafamızı çevirmemiz gerekir. Son olarak vücudumuza göre fincanın konumunu belirleyerek onu en uygun biçimde tutabiliriz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Basit gibi görünen hareketlerimizde bile beynimiz ve bedenimizde bir dizi karmaşık işlem gerçekleşir.
- B) Herhangi bir nesneyi bulunduğu yerden almak için öncelikle nesneye ilişkin bilgi edinilmesi gerekir.
- C) Bir nesnenin biçimsel özelliklerini kavrayabilmek için ona mekânsal olarak yakın olmak önemlidir.
- D) Basit diye nitelediğimiz hareketlerimiz, vücudumuzun aldığı konuma ve duruşumuza göre değişir.
- E) Masada duran bir şeyin ne olduğunu anlayabilmek için zihnimiz, kurduğu varsayımları test eder.

26. Kendine güven konusunda sorun yaşayan insanlarda karşılaşılan bilişsel çarpıtmaların en yıkıcı türü, olumlu deneyimleri olumsuzla çevirme eğilimidir. Zihin böyle işlediğinde sadece olumlu olayları göz ardı etmekle kalmaz, onları olumsuzla da çevirebilir. Buna "ters simya" denir. Kurşunu altına çevirmeyi başaran simyacıların aksine ters simya sonucu altın, bir mutluluk anında duygusal bir kurşuna dönüşür. Bunun basit bir örneği övgüler karşısında verilen tepkilerdir. Kendine güveni olmayan bir insanın görünüşü veya işi takdir edildiğinde istemsiz şekilde "Sadece kibar olmaya çalışıyor." diyebilir ve bu övgüyü zihinsel olarak saf dışı bırakabilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Kişisel tatmin duygusuna erişmek olayları farklı boyutlarıyla birlikte ele almakla mümkündür.
- B) Yetersizlik hissi, olumlu geri bildirimleri geçersiz kılarak zihinsel yanılsamalara yol açar.
- C) Kötü duyguların genellenmesi, olayların olumsuz deneyimler şeklinde algılanmasına neden olur.
- D) Duyguları oluşturan düşünceleri sorgulamamak olumsuzluğun kabullenilmesiyle sonuçlanır.
- E) Kusurları büyütüp iyi tarafları küçümsemek güzelliklerin değerini bilememekten kaynaklanır.
27. Bir çiçeğe ait tohumlar, farklı içeriklere sahip toprak türlerinde yetiştirilmiş ve yeni filizlerin yetiştikleri yöreye göre çeşitlendikleri görülmüştür. Halk anlatıları da böyledir. Bir anlatı kültürden kültüre gezdikçe çeşitlenir, değişir. Bir kültürde efsane olarak yaşayan anlatı, başka bir kültürün masal repertuarından veya bir başkasının mitolojik metinlerinden olabilir. Bu nedenle halk anlatılarını sınıflandırırken sabit unsurlar olarak düşünmemiz gereken tohumlar kadar bunların yetiştiği iklimin anlatılarda yarattığı dönüşümler de önemsenmelidir.

Bu parçaya göre halk anlatılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı kültürel ortamlarda kimliğinden bağımsız yorumlanır.
- B) Ait olduğu metin türüne göre içeriğinde değişimler meydana gelir.
- C) Anlatıcıların kendi deneyimleriyle zenginleşir.
- D) Var olduğu kültüre göre şekillenerek değişiklik gösterir.
- E) Kaynaklarını mitolojik metinler oluşturur.

28. Toplumda zaman zaman felaketseverliğe varan mesajlar yayan, pek çok şeyi üstü kapalı veya açıktan eleştiren, samimi ve dost tavırlarına rağmen karamsar insanların sayısı azımsanamayacak kadar fazladır. Bu kişiler toplumda fark edilmezler çünkü çevrelerine bu özellikleri kendi yaşam tarzları olarak sunarlar ve depresyonun temelindeki bunalım hâli ile öfkeyi bu sayede maskeleyebilirler. “Maskelenmiş depresyon”daki insanlar; hayata hakkını vererek katılamaz, hayatın güzelliklerini deneyimlemek ve risk almaktan kaçınırlar. Ayrıca bu insanların hissettiklerinin aksine hayata bağlı ve mutlu görünmeye çalışmaları da yine depresyonun sonuçlarıyla yüzleşme korkularından kaynaklanır.

Bu parçadan maskelenmiş depresyonla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kişinin, yaşamın zevklerini doyusıya tatmasını engeller.
- B) Olumsuz duyguların aktarımı, özelliklerinden biridir.
- C) Kişinin baş edebilmesi için konfor alanından çıkması gerekir.
- D) Olumsuz duygular, sözde neşeli tavırlarla gizlenir.
- E) Kişiyi yeni atılımlar yapmaktan alıkoyan duygu durumudur.

29. “Dijital amnezi” insanların ihtiyaç duydukları bilgiye, uygulamalar üzerinden kolaylıkla ulaşabileceklerine inandıkları anda, bilgiyi hafızalarına işlemekten vazgeçme eğiliminde olmaları şeklinde tanımlanan modern çağ semptomudur. Belirli bir yaş grubundaki yüz kişi üzerinde yakın zamanda bu semptomla ilgili bilimsel bir araştırma yapılmıştır. Semptomun görüldüğü kişilerin; aile bireylerinin telefon numaralarını ezbere bilmedikleri, bilenlerin de “Emin değilim.” diyerek telefonlarına bakma gereği duydukları, bildikleri adrese bile dijital uygulamalarla gittikleri, haftalık planlar oluşturamadıkları veya kendi el yazılarıyla alışveriş listesi hazırlayamadıkları söz konusu araştırmada tespit edilmiştir. Buna ek olarak güncel ve kültürel konularda kendilerine yöneltilen en basit soruların cevapları için bile “Arama motoruna bakmam gerekir.” demeleri, araştırmanın en şaşırtıcı bulgusudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen dijital amnezinin etkilerinden değildir?

- A) Organize etme becerilerini ortadan kaldırması
- B) Bilgi üretme becerilerini sınırlandırması
- C) Kişinin hatırlama gücünü zayıflatması
- D) Kişisel hafızaya duyulan güveni sarsması
- E) Bilgiyi bellekte tutma gereksinimini azaltması

30. İyi bir kitabevi kitap sayısı ve çeşitliliği kadar kitaplarını müşteriye sunuş tarzıyla da kalitesini belli eder. Rafları tematik olarak veya doğrudan yayınevlerini temel alarak dizmek mümkün. Ama bir kitabevi, aynı yazarın farklı yayınevlerinden çıkmış yani dağılmış kitaplarını bir arada gözler önüne serebilme lüksünü de sunabiliyorsa o kitabevine ayağı iyice alışır. Benim için ideal kitabevi; alışverişimi hemen tamamlamak zorunda hissetmediğim, karıştırmaya başladığım kitabı huzursuz olmadan okuyabildiğim, bir türlü bulamadığım kitabın ardında benimle birlikte bir süre avı başlatmaktan gıcık olmayan kitabevi sahipleriyle yan yana bulunduğum bir yer olmalıdır.

Bu parçanın yazarının kitabevi tercihi aşağıdaki özelliklerden hangisi etkili değildir?

- A) Okuma mekânlarının düzeni
B) Ürün yelpazesinin genişliği
C) Ürünlerin sınıflandırılma yöntemi
D) Müşteriye olumlu yaklaşımı
E) Koleksiyonunun büyüklüğü

31. Ünlülerin rol aldığı etkileyici pazarlama adı verilen yöntem, reklam dünyasında yeni bir eğilimdir. Etkileyici pazarlamayı eskiden beri var olan tanıklı reklamdan ayıran yönlerden dikkat çekici olanı, reklamların profesyonel bir ekip ve donanımla değil de bizzat ünlü kişinin en doğal hâliyle oluşturulmasıdır. Günümüzde ünlü kişi dendiğinde sanatçı ve sporcuların yanı sıra sosyal medya fenomenleri de akla geliyor. Fenomenlerin rol aldığı reklamlar, ürüne talebi artırırsa da bu reklamların toplum sağlığı, gençlerin gelişimi ve kişilik haklarına uygun olup olmadığı tartışılmaya devam etmektedir.

Bu parçada etkileyici pazarlamayla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Sosyal medya uygulamalarında kullanıldığına
B) Uzmanlaşmış bir ekip olmadan üretildiğine
C) Tanınmış kişilerin rol aldığına
D) Tanıklı reklamdan farklılık gösterdiğine
E) Toplum yararı açısından sorgulandığına

32. Stres altında kalmak yerine kendinize hedefler koyup sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmeniz için kolay bir yol haritası var:

- Çalışırken bir hata yaptığınızda kendiniz hakkında asla kötü sözler söylemeyin. Hem kendinize hem de başkalarına yapıcı eleştirilerde bulunun.
- Duygu ve düşüncelerinizi çevrenizdekilerle karşılaştırın. Böylece tepkilerinizi toplum üzerinden ayarlayabilirsiniz.
- Kaygı ve mutluluk gibi duygularınızı paylaşabileceğiniz arkadaşlar edinin.
- Sizi hem özel ve değerli hem de zayıf kılan özelliklerinizi belirleyin. Olumsuz olanların size kattığı gücü keşfedin.
- Zihninizi boşaltmak için tek başınıza yapabileceğiniz hobiler edinin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen önerilere örnek gösterilemez?

- A) Utangaçlığından hoşnutsuzluk duyan birinin konuşmaktan geri durduğu anlarda ne kadar iyi dinlediğini fark etmesi
B) Üzücü bir haber alan ve durumu değiştirmek için elinden bir şey gelmeyen birinin rahatlamak için doğada yürüyüşe çıkması
C) Uzun zamandır beklediği terfii alacağını öğrenen birinin, çevresindekileri heyecanlandırmamak için sonucun kesinleşmesini beklemesi
D) Hazırladığı projeyi bilgisayarından yanlışlıkla silen birinin "Edindiğim tecrübeyle daha da iyisini yapacağım." diyerek kendini teselli etmesi
E) Uzun süre sıra beklemesine rağmen bilet alamayan birinin, diğerlerinin sakin olduğunu görerek öfkesini kontrol etmesi

33. Beyin hakkında bilinmesi gereken en temel nokta, onun bir bilgi işlem makinesi olmadığıdır. Başka bir deyişle beyin bir bilgisayar sistemi gibi çalışmamaktadır. Dış dünyadan gelen veriler, duyu organları aracılığıyla özel bir elektriksel koda dönüştürülüp beyne gönderilir. Karanlık ve kapalı bir kutunun içinde duran beyin, aldığı verilerden yola çıkarak bir "gerçeklik" inşa eder. Yani duyduğumuz seslerin, gördüğümüz görüntülerin, aldığımız tatların, hissettiğimiz ağrıların hiçbirisi aslında gerçek değildir. Bunların hepsi beynin yorumlarından ibarettir. Bu nedenle dış dünya denen şey de aslında her birimizin kişisel yorumudur.

Bu parçadan beyinle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Algılamayı duyu organlarından gelen kodlara göre gerçekleştirir.
- B) Gerçekliği meydana getiren zihinsel uyarıların olduğu gibi işler.
- C) Veri iletim yolları açısından dijital teknolojinin metotlarından ayrılır.
- D) Dışsal verileri içsel bir işletim sisteminin dinamikleriyle dönüştürür.
- E) Kavrama işlevini algısal donanımının yönlendirmeleriyle sağlar.

34. *Alice Harikalar Diyarında*'yı ilk okuduğumda birçok şeyi anlamasam da çok beğenmiştim. Onunla hayal kurmuş ve maceralara beraber atılmıştık. Sahiciliğini sorgulamak aklıma bile gelmemişti. Tavşan deliğinden düşmek ve aynadan geçmek, parkta oynamak ve koşmak gibiydi. İkinci okuyuşumda bunlar beni etkilemedi ama Alice'in ilk kez karşılaştığı şeyleri görünce yaşadığı şaşkınlığı yaşadım ve ergenlikteki arayışın etkisiyle ben de yeni karşılaştıklarımı onunla beraber anlamlandırmaya çalıştım. Alice, kurduğum hayal diyarında masal prensesine dönüştü. Şimdi ise kızıma bu kitabı okurken sevdiğim bölümlere gelince kapağı kapatıyorum ve ezberlediğim cümleler dökülüyor ağzımdan. Kızım bu bölümleri sevmese de kitabı yeniden okuduğum bütün o yıllardan sonra her yaşı, her okurun kendi Alice'i olabileceğini artık söyleyebiliyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşamının farklı evrelerinde kitaba ve Alice'e yüklediği anlamlar değişmiştir.
- B) Kitabın sevdiği ve ezberlediği bölümleri diğer okurlarda da benzer etkiyi bırakmıştır.
- C) İkinci okumada Alice'le kendi hayatı arasında özdeşlik kurmuştur.
- D) Hayal dünyasında kitabın kahramanına farklı bir bakışla yeni bir rol vermiştir.
- E) İlk okumada olağanüstü kurmacayı günlük olgularla aynı gerçeklikte görmüştür.

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Puslu Kıtalar Atlası; masal, efsane, halk hikâyelerinden esinlenilen hayal gücüyle yoğrulmuş ve zengin kelime hazinesiyle yazılmış bir romandır. Roman; XVII. yüzyılda Galata'da yaşayan, içtikleri şurubun etkisiyle düşlere dalan Uzun İhsan Efendi ve oğlu Bünyamin'in sıra dışı hikâyesini anlatır. İç içe geçmiş düşler arasında kurmacanın kurmacasına dönüşen romanda okur, Uzun İhsan Efendi'nin düşleriyle Bünyamin'in düşlerinden oluşan karmaşık kurmaca gerçeklik içinde bocalar. Arjantinli yazar Borges, bu bocalama durumunu düşle gerçeğin ayırt edilemeyeişine işaret eden "kelebek düşü paradoksu" olarak nitelendirir ve bunu "Zhaung Tzu'nun Düşü" adlı hikâyesindeki "Zhaung Tzu, düşünde bir kelebek olduğunu gördü ama uyandığında düşünde kendini bir kelebek olarak gören bir insan mı yoksa düşünde kendini insan olarak gören bir kelebek mi olduğunu bilemedi." cümlesiyle ortaya koyar.

35. Bu parçada kelebek düşü paradoksu aşağıdakilerden hangisini ifade etmek için kullanılmıştır?

- A) Karakterlerin düşlerinin iç içe geçmesini
- B) Çoklu gerçekliğin imkânsızlığının vurgulanmasını
- C) Rüya içinde rüya görülmesinin betimlenmesini
- D) Gerçekliğin tespit edilmesinde zorlanılmasını
- E) Düşlerin kurgulanmasına olanak tanınmasını

36. Bu parçaya göre *Puslu Kıtalar Atlası* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ana fikrinde gerçeklikle hayal ürünü arasındaki ilişkiyi sorgulatmak yatar.
- B) Gerçekliği ele alış biçimi "Zhaung Tzu'nun Düşü" ile benzerlik gösterir.
- C) Geçmişin birikimini şimdiki zamanın gerçekliğiyle uyumlu hâle getirir.
- D) Okuru düşle kurmaca arasındaki farkları ayırt etme çabasına iter.
- E) Karakterlerin özellikleri hikâyenin sıra dışı kurgusuna katkı sağlar.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Paris'teki Eyfel Kulesi, mimarlık alanında pek tercih edilmeyen demirin ön plana çıkmasını ve dünyada bu türdeki yapıların çoğalmasını sağlayan önemli bir yapıdır. Ancak inşa edilmeye başlandığı dönemde işlevsiz bir nesneyi sadece güzel olması durumunda sanatsal açıdan değerli gören dönemin hakim anlayışı tarafından estetik tartışmalara konu edilmiştir. Kimi sanatçılar tarafından kara ve dev bir fabrika bacası olarak betimlenmiştir. Hatta Maupassant "Paris'te onu görmediğim tek yer burası." diyerek yemeklerini sıklıkla kulenin lokantasında yemiştir. Bütün bu olumsuz görüşlere rağmen Eyfel, anıtsal özelliği ile estetik değerler konusundaki hükümlerin sabit olmadığını ve geleceğin önceden kestirilemeyeceğini gösterip dünyaya egemen olan yeni bir estetik değer kazandırarak o zamana kadar sanata boyun eğmiş olan tekniği estetize etmiştir. Böylece kule; dönemin bazı sanatçıların düşündüğü gibi sanatın yozlaşmasının değil, değişimi ve yeni kuralları kabul etmesinin bir simgesi hâline gelmiştir.

37. Bu parçadan Eyfel Kulesi ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Paris'teki modern sanat anlayışının doğmasını sağlamıştır.
- B) Yapımında kullanılan farklı tekniklerle işlevsel hâle gelmiştir.
- C) Geçmişten bugüne sanatsal bir simge olarak evrenselleşmiştir.
- D) Tasarımında sanat çevrelerinin estetik görüşleri belirleyici olmuştur.
- E) Taşıdığı yapısal özelliklerle yaygın estetik algıyı değiştirmiştir.

38. Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Sanat, zamanla evrilip kendine yönelik genel kanıları yıkabilir.
- B) Bir nesne, işlevselliği gözetilmeksizin sanat olarak kabul edilebilir.
- C) Sanat eserlerinin inşasında farklı malzemelerden yararlanılabilir.
- D) Dönemin toplumsal yapısı, mimari dönüşümleri beraberinde getirebilir.
- E) Çağının ötesindeki yenilikler üretildiği çevreye göre yadırgatıcı olabilir.

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Antik filozof ve hekim Galen; ateş, hava, toprak ve suyu bedendeki farklı unsurlarla eşleştirerek bunlarla duygusal ve davranışsal eğilimler arasında bir bağlantı olduğunu iddia eder. Eğer bu unsurlardan biri fazlalaşırsa ona karşılık gelen kişilik yapısı, bireyde egemen olmaya başlar. Örneğin melankolik biri toprak unsurunun fazlalığından muzdariptir, üzüntü ve korkuların eşlik ettiği şiirsel ve sanatsal yönü ağır basar. İyimser bir insanın ise ateşe denk gelen unsuru fazladır; o insan sıcak kalpli, neşeli ve öz güvenlidir ama bencil de olabilir. Duygu durumlarıyla ilgili aşırılıklar, bedendeki unsurların orantısızlığına bağlı olduğundan Galen; bunların diyet ve egzersizle iyileştirilebileceğini savunur. Galen'in bu öğretileri daha iyi kuramların ortaya çıktığı zamana kadar tıp dünyasına egemen olur. Ancak Vesalius, 1543'te Galen'in anatomi tanımlarında 200'den fazla hata bulur. Galen'in tıpla ilgili fikirleri o gün için gözden düşse de XX. yüzyıl psikologlarına esin kaynağı olmaya devam etmektedir.

39. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Galen'in fikirleri uzun bir aradan sonra günümüzde geçerliliğini yeniden kazanmıştır.
- B) Fiziksel ve zihinsel hastalıkların bağlantılı olduğu fikrini ilk kez Galen ortaya atmıştır.
- C) Duygu durumlarının kaynağı hakkında en kapsamlı açıklamayı Galen yapmıştır.
- D) Galen, kişilik tipleri teorisi ile psikoloji bilimini kuran kişi olarak tanınmıştır.
- E) Galen'in tıp alanındaki düşünceleri yüzyıllar boyu etkisini sürdürmüştür.

40. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Bireyde hem olumlu hem olumsuz duyguların bulunduğu
- B) Galen'in kişilik tipleriyle ilgili görüşlerinin psikologlarca geliştirildiğine
- C) Galen'in çalışmasının eleştirilebilir yönlerinin olduğuna
- D) Belirli unsurları taşımanın bireyin genel tavrını etkilediğine
- E) İnsanlardaki duygu aşırılıkları için önerilen tedavi yöntemlerine